

CRONOLOGIA HISTÒRICA VETERINÀRIA

(Prehistòria, Edat Antiga i Mitjana)

PROTOHISTÒRIA

12000 a.C	<u>Pròxim Orient</u> . (Palagawra) Primeres restes d'un animal domèstic: gos
9000 a.C	<u>Pròxim Orient</u> (Kurdistà). Primer animal de granja domesticat: ovella
6000-6500 a.C circ	<u>Creixent Fertil</u> (Turquia/Liban) Domesticació del porc
5000-6000 a.C circ	<u>Creixent Fertil</u> (Anatòlia) Domesticació de bòvids
5200-5400 a.C circ	<u>Àsia</u> . Domesticació de la gallina. <u>Egipte</u> . Domesticació del colom
3000 a.C.	<u>Europa</u> . (SudEst) Domesticació cavall
2000-3000 a.C circ	<u>Europa</u> . Pobles indoeuropeus s'expansionen cap Índia, Mesopotàmia i Egipte gràcies als cavalls

ANTIGUES CIVILITZACIONS

2200 a.C	<u>Babilònia</u> . Al <i>Codi d'Hammurabi</i> es regulen els drets dels veterinaris
1900 a.C	<u>Egipte</u> . <i>Papyrus de Kahun</i> es formulen les més antigues fòrmules veterinàries
1800 a.C	<u>Índia</u> . El primer veterinari conegut que escriu sobre els caballs amb un alt nivell tècnic: Salihotra
1700 a.C	<u>Capadòcia</u> (poble Mittani-Hitita) Primer tractat d'hippologia conegut escrit en tauletes ceràmiques en llengua hitita
400 a.C.	<u>Grècia</u> . Hippocrates , fundador de la medicina experimental. Amb ell es separen la medicina humana i animal. Neix la ciència <i>Hippiatrica</i> ó estudi de la medicina del cavall i en to menor la <i>Buiatrica</i> o estudi de la medicina dels bòvids
	<u>Grècia</u> . Origen mitològic de la veterinària. Asclepi cirurgia i farmacèutic és educat pel centaure Quiró
350 a.C.	<u>Grècia</u> . Aristòtil , escriu la seva <i>Història dels Animals</i> on es llegeixen els processos de domesticació i primeres malalties dels animals domèstics coneguts
250 a.C.	<u>Índia</u> . El rei Asoka ordena les primeres construccions d'hospitals veterinaris.

ROMA i BIZANCI

200 a.C.	<u>Roma</u> . Els treballs agrícoles de Cató mostren pràctiques verterinàries basades en la superstició
120 a.C.	<u>Roma</u> . Marc Terenci Varró bibliotecari de Juli Cesar, considerat pare de l'Agronomia romana redacta <i>Res Rusticae</i>
30 a.C	<u>Roma</u> . Virgili a les <i>Geòrgiques</i> descriu les "plagues" dels animals.
70 d.C.	<u>Roma</u> . En el seu tractat d'Agricultura Varró dona les primeres indicacions de malalties per contagi
100	<u>Roma (Ibèria)</u> . Columela , primer veterinari espanyol conegut escriu els <i>Doce Libros de Agricultura</i> –traducció 1879- on descriu prescripcions fetes als animals de granja citant textos de caldeus i grecs.
330	<u>Bizanci</u> . Absyrtus , considerat "pare" de la medicina veterinària escriu junt amb altres veterinaris <i>Hippiatrika</i> , el primer gran tractat escrit per professionals.
450	<u>Roma</u> . Vegetius escriu <i>Artis Veterinariae, sive Mulo-Medicinae</i> . Plebei que vulgaritza l'estudi de l'"art veterinari"

EDAT MITJANA	
500-1500	<u>Europa</u> . Epoca de domini de la religió. Els Sants eclesiàstics dominen la medicina veterinària. Grans plagues animals resten descontrolades. Minva la influència científica.
600 circ	<u>Arabia</u> La llegenda indica que Mahoma escull les conegudes com “cinc eugues del profeta” gèrmens de tots els cavalls de raça àrab.
700-900 circ	<u>Europa</u> Extensió de la ferradura de cavalls i bòvids
800 circ.	<u>Bagdad</u> Jahiz <i>Libro de los animales</i> . Abu Obeida veterinari que escriu 50 volums sobre cavalls. <u>Europa</u> . Es comença a utilitzar el cavall com a força agrària de tir
900	<u>Anglaterra</u> . <i>Leech Book</i> , tractat sobre la sangria
1100 circ.	<u>Al-Andalus (Espanya)</u> . Abu Zacaria en el seu <i>Libro de Agricultura</i> és el màxim exponent de la literatura àrabigo-espanyola juntament ab Ibn Waffid , Al Tignari , Ibn Al-Beitar que tracten la cura i malalties dels animals de granja en un conjunt, a més del cavall.
1200 circ.	<u>Espanya</u> . <i>Libro de los caballos</i> (anònim) tractat d'albeiteria àrab del segle XIII. Castella i Aragó capitalitzen els coneixements veterinaris del moment fixant com a propis els termes Albeyteria (de l'àrab: 'Al-Beiterach' ó cuidador d'animals) i Menescalía (origen germànic 'Marhskalk' ó servidor de cavalls) per designar-los. <i>Herreros ó Ferradors</i> , oficis que es vinculen a l'albeiteria ibèrica i li donen un caràcter propi. Alberto Magno <i>De animalibus</i> perfecciona i teortiza sobre la reproducció animal i l'ús agrícola dels fèms. Tomas de Cantimpré <i>De naturis rerum</i> tractat d'anatomia comparada. Maimonides formula la teoria de la transmissió de la triquinosi a través del porc que justifica racionalment la prohibició del seu consum per part de l'Islam
1248-76	<u>Mongòlia</u> Els tàrtars ja utilitzen la llet en pols per alimentar-se durant els llargs trajectes <u>Catalunya</u> . Gallien Corretger escriu <i>Cirurgia de Cavalls</i> versant sobre configuració, aptituds i malalties dels èquids.
1250	<u>Sicília</u> . Jordanus Ruffus , sota ordres de Frederic II, escriu el tractat <i>Hippiatria</i> traduint manuscrits àrabs es considera el renovador de la veterinària europea
1273	<u>Espanya</u> . Alfonso X el Sabi institucionalitza “la Mesta” com a corporació ramadera
1280 circ.	<u>Espanya</u> . Juan Alvarez de Salamiella . escriu el <i>Libro de melescalia, et de albeiteria et fisica de les bèsties</i> manuscrit considerat per molts l'únic tractat científic de l'època
1300 circ	<u>Espanya</u> . Introducció de l'ovella merina a la Península que amb el “Concejo de la Mesta” afavorirà el predomini de Castella. <u>Itàlia</u> . Pedro de Crescenti <i>Ruralia Commoda</i> , tractat agropecuari més famós de l'Edat Mitjana.
1416-50	<u>Catalunya</u> Manel Dieç escriu diverses edicions del <i>Llibre de Menesclia</i> basat en els coneixements dels albeïters peninsulars i l'obra de Ruffus i que el traduirà al castellà el 1495 com a <i>Libro de Albeiteria</i>
1500	<u>Espanya</u> . Reis Catòlics creen el Real Tribunal del Protoalbeiterato de les escoles de veterinària. Es demana certificació per exercir la professió. En la seva <i>Pragmatica</i> de 13 d'abril es nomenen per primer cop albeïters-ferradors oficialment.
document elaborat per Vicenç Allué Blanch. Biblioteca de Veterinària UAB	

S. XVI (Edat Moderna)

Anys	Esdeveniments Mundials	Veterinària
1501	Llei d'arrendament del sol que amplia privilegis a la Mesta de Castella	<u>Espanya</u>. Gabriel Alonso de Herrera <i>Tratado de Agricultura</i> fa una radiografia de l'agricultura castellana del XVI. Interessant influència dels aliments en la salut humana <u>Espanya</u>. Francisco de la Reyna <i>Libro de Veterinaria</i>. Es el precursor en identificar la circulació de la sang <u>Anglaterra</u>. John Fitzherbert. <i>Boke of Husbandrie</i>. Tractat sobre agricultura amb temes veterinaris <u>Suïssa</u>. El llibre de Vegetius, veterinari romà 450 es publica per primer cop amb el títol <i>Mula-Medicina</i> i es considera la primera obra impresa sobre veterinària <u>França</u>. Jeahn de Brie és el pastor-veterinari del segle XIV veu impesa la seva obra sobre paràsits i malalties en ovelles <i>Le vray régime et gouvernement des bergés et bergères</i>. <u>Verona</u>. Girolamo Fracastoro considerat el pare de l'epidemiologia amb el seu llibre <i>De contagione et contagiosus morbis et eorum curatione</i> .. <u>Napols</u>. <i>Ordini di cavalcare</i> ... de B.Grisone es el primer tractat europeu sobre l'art de la cavalleria famós a l'Escola Hipitrica de Napols <u>Alemanya</u>. Konrad von Gesner <i>Historia Animalium</i> .Morfologia dels animals domèstics i incidència en les glàndules mamàries <u>Anglaterra</u> Thomas Tusser <i>Hundred Good Points of Husbandry</i> amb 13 edicions et tot el segle
1501-13	Miguel Angel Buonarotti treballa amb el David, Capella Sixtina i El Moisés.	
1503	Leonardo da Vinci pinta La Gioconda. Es crea la “Casa de Contratacion” a Sevilla que monopolitza el comerç d’Indies	
1504	Mor Isabel I de Castella	
1509-1547	Regnat d’Enric VIII en el que es produeix el cisma de l’Església Anglicana (1531)	
1512	Annexió de Navarra a Castella	
1513	Vasco Nuñez Balboa descobr. el Pacífic a través est. Panamá	
1515	Portugal controla l’estret d’Ormuz al Golf Pèrsic	
1516	Carles I és rei de Castella i Catalunya i Aragó. Tres anys mes tard proclama emperador d’Alemanya com a Carles V	
1517	Martín Lutero fixa les seves tesis a Wittemberg	
1519	Magallanes inicia la primra volta al món i Hernan Cortés el descobriment de Mèxic	
1520-21	Revolta de las Comunidades a Castella i Germanies a Aragó	
1521	Els turcs conquesten Belgrad i el 1529 asedien Viena per primer cop	
1522		
1523		
1528		
1534	Ignasi de Loyola funda la Companyia de Jesús	
1536	Cabeza de Vaca explora terres de Florida	
1538	Els turcs arriben a l’India i tres anys més tard s’annexionen Hungria	
1542		
1543	Copèrnic afirma que la terra gira al voltant del Sol	
1546		
1550		
1551		
1553	Miguel Servet mort cremat per defensar teor.circul.lació sang	
1555	Pau d’Augsburg on els prínceps protestants alemanys obtenen revindicacions de Carles V	
1556-64	Construcció del Louvre	
1556	Abdicació de Carles V vers Felip II rei d’Espanya i Ferran I emperador d’Alemanya	
1557		
1558-1607	Regnat d’Isabel I d’Anglaterra	

document elaborat per Vicenç Allué Blanch. Biblioteca de Veterinària UAB

S. XVI
(Edat Moderna)

Anys	Esdeveniments Mundials	Veterinària
1561 1563 1564	Madrid es converteix en capital d'Espanya S'incia la construcció del Monestir de l'Escorial Creació de l'Index de Llibres Prohiits per l'Església Catòlica	<u>Espanya</u> . Alonso Suarez reuneix textos precedents de Xenofont, Dieç, Crescenti i Rusio en una <i>Recopilacion...</i> A <u>França</u> . C.Estienne escriu <i>Praedium rusticum</i>
1565		<u>Anglaterra</u> . Thomas Blundeville amb <i>The Fower Chiefst Offices. Belonging to Horsemanshippe</i> escriu el primer gran treball veterinari en anglès. <u>Italia</u> . Agostino Gallo <i>Vinti giornate dell' agricoltura e de piaceri della villa</i> . Estudia diversos tipus de bestiar i la conveniència de l'estabulació fixa i el suministre de farratges henificats. Considerat precursor de la Nutrició Animal.
1566-68 1568-71 1571	Revolta als Paisos Baixos comandada per Guillem d'Orange Revolta dels Moriscos a las Alpujarras Batalla de Lepanto amb derrota dels turcs	<u>Espanya</u> . Pedro Lopez Zamora , examinador del R.T.P. de Navarra escriu un <i>Libro de Albeyteria</i> . Obra escrita en diàleg en que el deixeble pregunta i el mestre respon obeeix a uns esperit docent propi de les primeres universitats.
1576 1577-80 1578-1657	Francis Drake arriba a Califòrnia i explora el Pacífic Willian Harvey, fundador de la teoria “ovista” segons la qual les famelles aporten la major estructura en la reproducció, contra la “animalista” de Leeuwenhoek que prioritza l'espermatoozo com element transmissor de vida	<u>Anglaterra</u> . George Turberville escriu <i>The Arte of Venerie or Hunting</i> que és el primer tractat anglès sobre les malalties dels gossos.
1580-90 1581 1582	Epidèmia de pesta a la Mediterrània Províncies Holandeses es separen d'Espanya	<u>Espanya</u> . Fernando Calvo escriu Libro de Albeyteria que amb una visió filosòfica i biològica de l'albeiteria buscant causes i conseqüències de les malalties
1587 1588 1598	Maria Estuardo, reina d'Escòcia és executada L'Armada Invencible és derrotada per la flota de Drake Mor Felip II a l'Escorial	<u>Anglaterra</u> . Leonard Mascall publica <i>Fyrst Booke of Cattell</i> <u>Florència</u> . La gran obra d'aquest segle està escrita per Carlo Ruini : <i>Anatomia del Cavallo</i> . Es el primer llibre d'anatomia del cavall i és referencia obligada en tractats posteriors.

S. XVII

(Edat Moderna 2)

Anys	Esdeveniments Mundials	Veterinària
1598-1676 1600 1604 1605 1610-1643 1610 1615 1617 1618-1648 1619 1621 1628 1629 1630 1635 1637-1680 1639 1640-1652 1640-1681 1642-49 1644 1650	Els ‘validos’ exerceixn tasques de govern a Espanya (Lerma,Uceda,Olivares) i Europa: Richelieu, Mazzarino, Buckinham Cervantes escriu ‘Don Quijote de la Manxa’ Regnat de Lluís XIII de França Expulsió dels Moriscos d’Espanya (reducció d’un 84% i 77% de la població a Aragó i València resp.) W.Baffin busca un pas marítim de l’àrtic cap a Xina Guerra dels 30 anys al nord-oest d’europa Colònies angleses de Virgínia comencen a introduir esclaus negres Felip IV rei d’Espanya. Exerceix poder Olivares (1625-1643) Lope de Vega escriu les seves Comedias i Calderon La Vida es Sueño (1636) Richelieu declara la guerra a Espanya. Consolidació França a Canadà J.Swammerdam, pioner de la recerca microscòpica Revolta catalana contra Felip IV i secessió de Portugal Frederic Guillem I Brandenburg inicia el regnat alemany que posarà les bases de la futura Prússia Cromwell inicia una revolució a Anglaterra. S’executa Carles I i s’axafen les reivindicacions irlandeses Fi de la dinastia Ming a Xina (1368-1646) i inici de la Manchu que arribarà fins el 1911 Introducció del cafè a Occident a través de l’ambaixador Soliman Aga a la cort de Lluís XIV	<u>Holanda</u>. Comença l’establiment de la ramaderia bovina i subministre de farratges i sal. A <u>Anglaterra</u> comencen a portar-se registres de creuaments entre bòvids i els seus descendents. <u>França</u> <i>Theatre d’Agriculture et menage des champs</i> per Olivier de Serres <u>Espanya</u>. Juan Bautista Xamarro. Es el primer que s’ocupa a Espanya del coneixement i malalties de les aus de gàbia en el seu tractat <i>Conocimiento de las diez aves menores de jaula</i> <u>Anglaterra</u>. Gervase Markham. El seu treball <i>Markham’s Maisterpeece</i> i altres que publicarpa més endavant seràn utilitzats al llarg dels dos segles següents <u>Espanya</u> Miquel Agustí <i>Llibre dels Secrets de l’Agricultura</i> <u>Anglaterra</u>. William Harvey porta a terme estudis sobre la circulació sanguínea i el cor en gossos <i>De motu cordis et sanguinis</i> <u>Espanya</u> Baltasar Francisco Ramirez al <i>Discurso de Albeyteria</i> recupera teories humorsals, galenisme i teories zodiac i sants sota la influència Inquisició <u>Anglaterra</u>. Thomas de Grey. Es el primer en esmentar les malalties hereditàries i donar un tractament racional a les pràctiques de purgues i sangries habituals en l’època a <i>The Compleat Horseeman and Expert Ferrier</i> <u>França</u>. Solleysel. A <i>Véritable parfait maréchal</i> escriu un treball remarcable incidint en l’estudi dels refredats i podologia <u>Anglaterra</u> Richard Weston <i>A Discourse of husbandrie used in Brabant and Flanders</i> Aboga per seleccionar bestiar per caràcter productiu (llet i carn), l’establiment i farratges.

S. XVII (Edat Moderna 2)

Anys	Esdeveniments Mundials	Veterinària
1655-60 1656 1658 1659 1660-1734 1664 1665-1700 1665 1667 1668 1672 1673 1677-1761 1679 1680-81 1680 1683 1685 1686 1687-89 1689 1694 1696 1697 1699 1700	Consolidació de l'hegemonia Suecia al Baltic per Carles X Primer ús de la injecció intravenosa. Velazquez pinta "Las Meninas" Pau dels Pirineus França-Espanya. Perdua Rosselló i Cerdanya França/Austria frenen els turcs que renuncien a Hungria Carles II, últim monarca de la casa d'Austria a Espanya M.Malpighi descriu les cèl·lules vermelles Pau de Breda entre Anglaterra i Holanda Espanya reconeix la independència de Portugal A.v.Leeuwenhoek construeix el microscopi. Inici de la guerra europea contra Lluís XIV S.Hales inventa la mesura de la pressió a la sang 'Bill of Habeas Corpus' garanteix llibertat subdits corona britànica. Papin logra coure menjar en autoclau afegint aigua Revolució camperola a Catalunya Pere I de Rússia inicia el regnat i modernitza el país Andrés Ferrer de Valdecebro. <i>Gobierno moral y político en las fieras y animales silvestres</i> promuga teories biològiques de l'adaptació, base de l'evolucionisme Francesos ocupen Barcelona Pau de Karolowitz on l'Imperi Otomà perd l'hegemonia al sud-est europeu Inici de la Guerra de Successió a la Corona Espanya	J.R. Glauber descriu el principi del nitro o salitre contingut en els fems animals com element impulsor de bones produccions agràries <u>Espanya</u>. Miguel de Paracuellos al seu <i>Libro de Albeyteria</i> destaca coneixements sobre el pols. Martín Arredondo publica <i>Recopilación de Albeyteria</i> en forma de diàleg mestre-deixeble. Inclou el primer formulari veterinari en castellà i primer recull d'història d'albeiteria. Tres anys més tard a <i>Flores de Albeyteira</i> es centra en malalties i sanitat del cavall. G.E.Stahl, A.Kircher teòrics de la teoria animista pel que fa a les plagues del bestiar R.Graaf desenvolupa estudis experimentals en animals sobre el funcionament del pancreas. R.Lower porta a terme la primera transfusió de sang en gos. Holanda Reiner de Graaf assimila els ovuls dels mamífers als ous de les aus <u>Irlanda</u>. S'escriu el primer tractat en cirurgia intestinal en bovins per Michael Harward a <i>The Herdsman's Mate</i> que precedeix investigacions sobre l'home <u>Padua</u> A.Borelli estudia l'anatomia i fisiologia animal, especialment mecanismes digestius en ocells <i>De motu animalium</i> <u>Anglaterra</u>. W.Gibson el primer veterinari autor d'una farmacopea veterinària en anglès. <u>Espanya</u>. Juan Alvarez Borges a <i>Practicar y obsevaciones pertenecientes al arte de Albeyteria ...</i> compren històries clíniques personals i la primera descripció de la curació d'un bou. <u>Escòcia</u>. El primer tractat d'anatomia del cavall en anglès per Andrew Snape <i>The Anatomy of an Horse</i> <u>Espanya</u>. Pedro Garcia Conde a <i>Verdadera Albeyteria</i> es considera el primer gran tractat amb criteri científic i descriptiu amb notables il·lustracions <u>Éspanya</u>. Miguel Angel Ambrós destaca pel punt de vista terapèutic en les malalties dels èquids a <i>Breve Parafrasis de Albeyteria</i> <u>Espanya</u>. Bartolome Guerrero Luedeña a <i>Arte de Herrar Cavallos</i> recopila coneixements de F.Reyna

S. XVIII

(La Il.lustració)

Anys	Esdeveniments Mundials	Veterinària
1700-1772		<u>Austria.</u> G. Van Swieten es considerat com el gran organitzador de l'ensenyament de la veterinària europea fundant una escola a Viena davant el repte de controlar les epidèmies que afecten al bestiar
1701-1746	Felip V primer rei borbó a Espanya	
1703	San Petesburg capital de Rusia	
1704	Anglesos ocupen Gibraltar	
1705	Arxiduc Carles desembarca a Barcelona i es proclama rei Carles III	
1708		<u>Itàlia.</u> Epidèmia de ràbia
1709	Darby fon ferro amb carbó	
1711-1714		Epidèmia europea al bestiar boví. Es calcula que moren 200.000.000 caps de bestiar a tota Europa
1711		<u>Roma.</u> B.Ramazzeni publica <i>De contagiosa epidemia</i> ... un treball fonamental sobre les epidèmies del bestiar. G.Lancisi també hi investiga amb <i>De bovilla peste</i> ... i a <u>Anglaterra</u> ho fa Thomas Bates que estableix les bases del control sanitari i la higiene dels ramats
1712	Fundació de la Libreria Real (Biblioteca Nacional). Newcom construeix la bomba d'aigua. Comença "Revolució Industrial"	
1713-14	Pau d'Utrecht-Rastadt posa fi a la Guerra de Successió a la corona espanyola. El Setembre 1714 Barcelona cau en mans dels borbons	
1714-1760	Regnats de Jordi I i II de Hannover a Anglaterra. Pau i prosperitat econòmica	
1717		<u>Espanya</u> Fernando de Sande Lago publica <i>Compendio de Albeyteria</i> ... suposa una renovació científica de l'albeyteria.
1720	A Anglaterra apareix la primera arada totalment de ferro	<u>Anglaterra.</u> William Gibson a <i>The Farrier's New Guide</i> promou el tracte humà als animals, racional medicació i cura per especialistes
1721	G.D. Farenheit contrueix el termòmetre de mercuri	
1726		<u>Anglaterra.</u> S.Hales investiga la pressió de la sang en èquids i treballa en els mètodes per la seva mesura
1727-1784		<u>Prusia</u> J.A.Kersting funda l'escola veterinària a Hannover i publica importants treballs
1728-1793		<u>Anglaterra.</u> J.Hunter introdueix l'experimentació animal
1728		<u>Espanya.</u> Francisco Garcia Cabero compta amb una extensa obra que distingeix una part pol.lemica d'una de científica: <i>Curacion racional</i> ... (1728), <i>Instituciones de Albeyteria</i> ... (1748), <i>Adiciones a Instituciones</i> ... (1756)
1731		<u>Anglaterra.</u> Jethro Tull <i>The Horse hoeing husbandry, or an essay on the principles of tillage and vegetation</i> Exposició teòrica d'un nou mètode agrari en que es recolça el cavall com a força de tir
1732	Fundació de la Reial Acadèmia de Medicina	
1734		<u>Espanya.</u> Domingo Royo <i>Llave de Albeyteria</i> . Inclou patologia bovina
1735		<u>Espanya.</u> Jose Perez Zamora . <i>Principios Compendiosos de Albeyteria</i> . Obra per estudiants
1739		<u>Espanya.</u> Frat Benito Feijoo <i>Honra y provecho de la agricultura</i> introdueix debat sobre beneficis de llaurar amb mules i bous
1740-1801		<u>Dinamarca.</u> P.C.Abildgaard organitza l'ensenyament de la veterinària a aquest país
1742	A.Celsius contrueix un termòmetre amb 100 graduacions	<u>Espanya.</u> Salvador Montó i Roca amb <i>Sanidad del Cavallo</i> ... inclou per primer cop un capítol de malaties i vicis –medicina forense–
1744		<u>Espanya.</u> S. Robredo y Villaroya a <i>Observaciones prácticas de Albeiteria</i> descir les litiasis urinàries i l'us terapèutic de l'uretostomia
1745-1749	Regnat de Ferran VI a Espanya	Nova plaga en el bestiar boví europeu: 280.000 caps a Dinamarca, 200.000 a Holanda moren.
1746-1759	Guerra europea dels 7 anys que consolida Prusia com a potència del continent. França perd la major part del seu imperi colonial	
1755-1763		
1758	El termòmetre s'utilitza per primer cop per mesurar la temperatura corporal (De Häen)	
1759-1788	Regnat de Carles III a Espanya	

S. XVIII

(La Il·lustració)

Anys	Esdeveniments Mundials	Veterinària
1760-1829 1760		G.F. Sick contribueix a erradicar les epidèmies d'aquest segle
1761		<u>Espanya</u> . P. Pablo Pomar tradueix a Lafosse amb adaptacions a <i>Nueva practica de herrar los caballos de montar ...</i> i informa sobre les cuadres del regne a Andalusia. <u>Anglaterra</u> Robert Bakewell desenvolupa investigacions sobre millora genètica en ovids, bòvids i èquids
1762-96 1762	Catalina II converteix Rússia en una potència europea	G.B.Morgagni publica <i>De sedis et causis morborum ...</i> i se'l considera fundador de l'anatomia patològica com a disciplina científica
1767 1769	Jesuites són expulsats dels dominis espanyols	<u>França</u> . C.Bourgelat obre la primera escola de veterinària francesa a Lió que marca la diferenciació entre l'ofici de ferrador i la professió de veterinari
1773-1860 1774-1837 1774	Expansió de las Sociedades Economicas Amigos del Pais. Campomanes "Discurso sobre fomento de la industria popular"	<u>Espanya</u> . Manuel Perez Sandoval <i>Recopilacion de la Sanidad de Albeyteria y Arte de Herrar</i>
1775	Watt construeix la primera màquina de vapor	<u>Anglaterra</u> . B.Clark desenvolupa treballs sobre podologia en cavalls
1776	Declaració d'Independència colònies angleses (Jefferson-Adams-Franklin). 1787 s'aprova una constitució que preconitza la divisió poders. Londres, primera indústria alimentària que utilitza el vapor: Farina	<u>França</u> . L.F.Grognier a Lió publica diferents treballs famosos d'orientació docent
1777 1778	Es crea l'Archivo de Indias. Es decreta la llibertat de comerç amb les amèriques	<u>Suècia</u> . P.Hernquist obre la primera escola de Veterinària a Scara (Suècia)
1780 1781	Rebel·lió dels Comuneros.	<u>França</u> . P.E.Lafosse publica el seu excel·lent <i>Cours d'Hippiatrique</i>
1782 1783	Pau de Versailles que reconeix la independència dels USA que al 1787 comencen la conquesta de l'Oest	<u>Austria</u> . J.G.Wolstein obre la primera escola a Viena
1786	Goya es nomena pintor de cort	<u>Escòcia</u> James Clark a <i>Treatise on the Prevention of Disease</i> considerat el millor treball del segle i fundador de la higiene veterinària
1788-1808 1788 1789	Regnat de Carles IV a Espanya	<u>Mòdena</u> . L.Spallanzani porta a terme la primera inseminació artificial en gos
1791 1792 1793	Execució de Lluís XVI	<u>Espanya</u> . Miguel Pedro Lapuerta Chequet . <i>Ilustracion veterinaria y tratado de afectos y modo de febricitar el animal</i> . Proude adapta la arada per sembrar utilitzada pels babilonis. Thouin . <i>Curso completo de agricultura teorica, practica, economica y de medicina rural y veterinaria</i> (10 vols) treball resultant de l'enciclopèdia francesa.
1794-1882 1794 1795 1797-1815	Jovellanos redacta 'Informe sobre la Ley Agrària'	<u>França</u> . Es funda la primera revista independent veterinària. <i>Almanach Vétérinaire</i> (Chaubert-Huzard)
1797	Napoleó Bonaparte revoluciona Europa. Appert inicia els estudis de conservació dels aliments a través de l'esterilització i tancament hermètic i assèptic	<u>Espanya</u> . Alonso Rus Garcia que junt amb el seu germà Francisco escriuen <i>Guia veterinaria original</i> i es considera la transició de l'albeiteria a la veterinària a Espanya
1799	Von Humboldt inicia l'expedició científica a l'Amèrica Tropical	J.D.Busch introdueix la pràctica obstètrica a l'ensenyament veterinari
		<u>Espanya</u> . Juan Francisco Calvo y Cervero a <i>Disertaciones sobre caballo, bueyes, mulos ...</i> inclou malalties no incloses fins ara en paper. I Juan Antonio Montes publica <i>Tratado de las enfermedades endémicas y contagiosas de toda especie de ganado</i> amb normativa d'higiene i policia sanitària
		<u>Anglaterra</u> el veterinari francès Sainbel funda el London Veterinary College
		<u>Espanya</u> . Es crea l'Escola de Veterinària a Madrid
		E.F.Gurlt , fundador de la teratologia veterinària
		<u>Espanya</u> . Es reorganitza el Real Tribunal del Protoalbeiteriato. Apareixen els Mariscals